

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język angielski
<i>Poziom:</i>	Poziom podstawowy
<i>Formy arkusza:</i>	MJAP-P0-100 (wersja A, wersja B), MJAP-P0-200, MJAP-P0-660, MJAP-P0-K00, MJAU-P0-100
<i>Termin egzaminu:</i>	9 maja 2024 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	28 czerwca 2024 r.

Zasady oceniania zadań zamkniętych oraz zadań otwartych krótkiej odpowiedzi

Zadania zamknięte

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadania otwarte sprawdzające znajomość środków językowych

W zadaniach otwartych sprawdzających znajomość środków językowych wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna.

Zadanie otwarte sprawdzające rozumienie tekstów pisanych

1. Odpowiedź musi być komunikatywna dla odbiorcy, zgodna z poleceniem oraz musi wskazywać, że zdający zrozumiał tekst.
2. O ile zasady oceniania określone dla danego zadania nie stanowią inaczej, odpowiedź nie jest akceptowana, jeśli zdający:
 - popełnia błędy, które
 - zmieniają znaczenie wyrazu, np. *there is bed weather* zamiast *there is bad weather* w zadaniu 5.7.
 - powodują, że użyty wyraz nie byłby rozumiany przez odbiorcę jako wyraz, którym zdający powinien uzupełnić tekst
 - powodują, że odpowiedź jest niejasna, dwuznaczna lub wieloznaczna, np. *there are conditions* zamiast *there are bad weather conditions* w zadaniu 5.7.
 - używa zapisu odzwierciedlającego brzmienie wyrazu zamiast zapisu w poprawnej formie ortograficznej
 - udziela odpowiedzi, która:
 - nie jest wystarczająco precyzyjna, np. *there are weather conditions* zamiast *there are bad weather conditions* w zadaniu 5.7.
 - nie łączy się logicznie i/lub nie jest spójna z fragmentami tekstu otaczającymi lukę; nie jest logiczną odpowiedzią na pytanie, np. *the bike* zamiast *the box* w zadaniu 5.6.
 - udziela dwóch odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a druga – błędna, np. *fast and popular* zamiast *fast* w zadaniu 5.5.
 - podaje poprawną odpowiedź, ale uzupełnia ją elementami, które nie są zgodne z tekstem, np. *an electric and city bike* zamiast *an electric bike* w zadaniu 5.4.
 - udziela odpowiedzi w innym języku niż wymagany w danym zadaniu, np. *paczka* zamiast *box* w zadaniu 5.6.
3. Jeżeli lukę należy uzupełnić liczebnikiem, numerem telefonu, godziną lub wyrazem/wyrazami o wysokiej frekwencji w języku angielskim, wówczas wymagana jest pełna poprawność zapisu.
4. Jeżeli lukę należy uzupełnić wyrazem/wyrazami o niskiej frekwencji w języku angielskim, dopuszczalne są błędy językowe i/lub ortograficzne, o ile nie zakłócają komunikacji, a odpowiedź wskazuje, że zdający zrozumiał tekst.
5. Jeżeli lukę należy uzupełnić dłuższym fragmentem tekstu lub zadanie wymaga odpowiedzi pełnym zdaniem, kluczowe jest przekazanie komunikatu.

Uwaga!

1. W zasadach oceniania rozwiązań zadań ustalanych dla konkretnych zadań w arkuszu egzaminacyjnym mogą zostać określone wyjątki od powyższych zasad, np. dopuszczające uzgodniony katalog błędów w przypadku danego wyrazu.
2. Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 1.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024 ¹		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. Zdający rozumie wypowiedzi ustne o umiarkowanym stopniu złożoności, wypowiedziane w naturalnym tempie, w standardowej odmianie języka [...].	II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	F
1.2.			F
1.3.			T
1.4.			T
1.5.			T

Zadanie 2.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź	
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	Wersja arkusza	
			A	B
2.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. Zdający rozumie wypowiedzi ustne o umiarkowanym stopniu złożoności, wypowiedziane w naturalnym tempie, w standardowej odmianie języka [...].	II.4) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	F	A
2.2.		II.2) Zdający określa główną myśl wypowiedzi [...].	D	C
2.3.		II.3) Zdający określa intencje nadawcy/autora wypowiedzi.	C	D
2.4.		II.3) Zdający określa intencje nadawcy/autora wypowiedzi.	A	F
2.5.		II.7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w wypowiedzi.	E	B

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 10 czerwca 2022 r. w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (Dz.U. z 2022 r., poz. 1246).

Zadanie 3.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź	
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	Wersja arkusza	
			A	B
3.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi ustne o umiarkowanym stopniu złożoności, wypowiedziane w naturalnym tempie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	A	C
3.2.		II.4) Zdający określa kontekst wypowiedzi [...].	C	A
3.3.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	B	C
3.4.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	C	A
3.5.		II.3) Zdający określa intencje nadawcy/autora wypowiedzi.	B	C

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź	
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	Wersja arkusza	
			A	B
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności [...].</i>	III.1) Zdający określa główną myśl [...] fragmentu tekstu.	C	D
4.2.			E	F
4.3.			F	E
4.4.			D	C

Zadanie 5.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź	
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	Wersja arkusza	
			A	B
5.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności [...].</i>	III.3) Zdający określa kontekst wypowiedzi [...].	D	B
5.2.		III.7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w tekście.	C	A
5.3.		III.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	A	C

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024			
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe		
5.4.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności [...].</i>	VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym.	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	
5.5.				V. Przetwarzanie wypowiedzi. <i>Zdający zmienia formę przekazu [...] pisemnego [...].</i>
5.6.				I. Znajomość środków językowych.
5.7.				<i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>

Uszczegółowienia do zadania 5.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 5.4.

Oczekiwana odpowiedź znajduje się w tekście B. Kluczowe jest wskazanie informacji, że rower autorki wiadomości został przerobiony na rower elektryczny. Wymagany jest poprawny zapis wyrazów *electric, bike, bicycle*.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1pkt)	
an electric one / an electric bike/bicycle	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1pkt)	
(a/an) electric an electrical bike (a/an) electric vehicle / an EV / an e-bike (a) motor bike a bike with electric motor/engine	odpowiedź akceptowana
(a/the) electric bike	akceptowane jest pominięcie przedimka lub błędny przedimek
a great/fantastic/cheaper electric bike an ecological bike	akceptowane jest uzupełnienie odpowiedzi przymiotnikiem, który wynika z tekstu
an electric cycle/two-wheeler	akceptowane są wyrazy synonimiczne do wyrazu <i>bike</i>
a new electric bike	akceptowane jest dodanie przymiotnika <i>new</i>

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
(a) city bike something for her preference bike suitable for my mum an electronic bike FUNBIKE	odpowiedź jest niezgodna z tekstem
an electrick bike	błąd ortograficzny – wymagana pełna poprawność zapisu w wyrazie o wysokiej frekwencji w języku angielskim
a much better/good one better/comfortable bike a new bike	odpowiedź jest nieprecyzyjna
electric which like new bike electric very an electric bike	odpowiedź jest niejasna
(an) electric bikes easy to ride my preferences about new bike	odpowiedź nie łączy się logicznie z fragmentem tekstu otaczającym lukę

elektryczny	odpowiedź w innym języku niż wymagany w zadaniu
a bike which will be an electric one	odpowiedź nie jest zgodna z poleceniem – przekroczony limit wyrazów

Zadanie 5.5.

Oczekiwana odpowiedź znajduje się w tekście D. Kluczowe jest wskazanie, że rowery miejskie nie są szybkie lub tak szybkie jak inne rowery. Wymagany jest poprawny zapis wyrazów: *fast, quick, other*.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1pkt)	
fast / very fast	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1pkt)	
as fast as others / as fast as other bikes / so fast as other types / as fast as different bikes fast as/like other bikes as fast like other bikes (much) faster faster than other bikes quickest on the road (the) fastest (ones) fast compared/comparing to other bikes	odpowiedź akceptowana
aren't fast	akceptowane jest powtórzenie wyrazu występującego przed luką / po luce
speedy/quick/swift	akceptowane są synonimiczne wyrażenia do wyrazu <i>fast</i>
too/really/so/that/as fast	akceptowane jest użycie innych modyfikatorów niż <i>very</i>
riding fast the fastest one	akceptowane są błędy językowe, które nie zaburzają komunikacji

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
slow / too slow comfortable easy to get on fitted with baskets cheap / safe so expensive for me a good for the planet making as much money as fast as electric bikes smooth / good very popular electric in sport mode	odpowiedź jest niezgodna z tekstem
fast than other bikes very faster as faster faster like other bikes so quickly as fast as/like other fast too much	odpowiedź jest niejasna
heavy and fast	odpowiedź akceptowana uzupełniona elementem niezgodnym z tekstem
look like my dream bike speed like other bikes	odpowiedź nie łączy się logicznie z fragmentem tekstu otaczającym lukę

Zadanie 5.6.

Oczekiwana odpowiedź znajduje się w tekście A. Kluczowe jest wskazanie, że paczka/przesyłka będzie wyglądała tak jakby zawierała telewizor, dlatego kurier powinien zachować ostrożność. Wymagany jest poprawny zapis wyrazu: *box*.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1pkt)	
box / packaging box/packaging with the bike inside	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1pkt)	
box they send box it'll arrive in box that it comes in box containing it	odpowiedź akceptowana

shape and size of box shape of the package box is large so it	akceptowana jest odpowiedź wskazująca wielkość i/lub kształt paczki/pudełka
package / parcel	akceptowane jest użycie wyrażenia o zbliżonym znaczeniu do wyrażenia <i>box</i>
the box	akceptowane jest powtórzenie wyrazu poprzedzającego lukę
box where the bike is / box it will be in / box that contains (the/a) bike / box with the bike / box with my bike inside / box containing the bike	akceptowane są wyrażenia synonimiczne do wyrażenia <i>packaging/box with the bike inside</i>

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
packet/pack	odpowiedź jest niezgodna z tekstem
very large strong box box is stronger and it box design coverage box	odpowiedź akceptowana uzupełniona jest elementem niezgodnym z tekstem
bike boxes company introduce new packaging company deliver bikes in boxes boxes where bikes are packed couriers use stronger boxes transport to their clients boxes size and shape	odpowiedź nie łączy się logicznie z fragmentem tekstu otaczającym lukę
box the company will send it in bike will be in the box which box is very large so it	odpowiedź nie jest zgodna z poleceniem – przekroczony limit wyrazów

Zadanie 5.7.

Oczekiwana odpowiedź znajduje się w tekście C. Kluczowe jest wskazanie złej pogody lub innych trudności, które wynikają z tekstu. Wymagany jest poprawny zapis wyrazów: *weather, bad, ride*.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1pkt)
the weather is bad / there is bad weather there are bad weather conditions

Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1pkt)	
bad weather conditions appear/occur in bad weather (conditions)	odpowiedź akceptowana
it is snowing / it rains a lot	akceptowane są typowe złe warunki pogodowe
anything (bad) happens some problems happen my chain / tyre breaks the tires need changing I am riding in city I ride on the streets	akceptowane są odpowiedzi wskazujące na inne trudności niż warunki pogodowe
the weather is poor / difficult the weather isn't good the weather conditions aren't good / get bad	akceptowane jest użycie wyrażen o znaczeniu zbliżonym do wyrażenia <i>bad weather</i>
there's a bad weather conditions outside is a bad weather the weather won't be good the weather conditions is bad is/it's (a) bad weather are bad weather conditions there is bad weather condition it is bad weather conditions	akceptowane są błędy językowe, które nie zaburzają komunikacji

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
it's warm and sunny	odpowiedź jest niezgodna z tekstem
faced bad weather conditions change tyres bad weather / bad weather conditions bad weather conditions is it's dark	odpowiedź nie łączy się logicznie z fragmentem tekstu otaczającym lukę
I lost control I service bike in myself change so much its bad weather weather is in bad condition(s) weather is raining	odpowiedź jest niejasna
my chain or tyre brakes	błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu

Uwagi dotyczące oceniania prac zdających ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się: z dysleksją, z dysgrafią, z dysortografią*

W zadaniu otwartym sprawdzającym rozumienie tekstów pisanych uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tych zadań nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

* Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.

Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 5. w pracach zdających, którym przyznano takie dostosowanie

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi
5.1.	elektric bike
5.2.	fasst/fastt
5.3.	packiging
5.4.	there is bad wether condition

Zadanie 6.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź	
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	Wersja arkusza	
			A	B
6.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności [...].</i>	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	D	A
6.2.			C	D
6.3.			B	C
6.4.			A	B
6.5.		III.1) Zdający określa główną myśl tekstu [...].	C	D

Zadanie 7.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź	
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	Wersja arkusza	
			A	B
7.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności [...].</i>	III.5) Zdający rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu.	D	B
7.2.			E	A
7.3.			C	D
7.4.			B	C

Znajomość środków językowych

Zadanie 8.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź	
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	Wersja arkusza	
			A	B
8.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	I. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	B	C
8.2.			C	A
8.3.			A	B

Zadanie 9.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź	
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	Wersja arkusza	
			A	B
9.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	I. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	B	A
9.2.			C	B
9.3.			A	C
9.4.			B	C

Zadanie 10.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
10.1.	I. Znajomość środków językowych.	I. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	called
10.2.	<i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>		attraction
10.3.			jumping

Przykłady odpowiedzi niepoprawnych (0 pkt)	
10.1.	calling / have been calling / calls / called in / being called invited / inviting / invitation attracted / attraction
10.2.	attractions / attractive / attracting / attracts / attracted calls / jump
10.3.	is/are jumping / jumped / jumps calling

Zadanie 11.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
11.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych</i>	I. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	have not/haven't changed since/from haven't changed compared/comparing to aren't changed compared/comparing to haven't been changed since haven't changed during/in/for/over the weren't changed since/from weren't changed during the didn't get changed since/from remained not changed since/from
11.2.	<i>(leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych)</i>		for them to book/reserved
11.3.	[...].		mind if I, mind it if I, mind letting me, mind allowing me to

Przykłady odpowiedzi niepoprawnych (0 pkt)	
11.1.	hasn't changed / didn't change since/for/from/like haven't changed since the haven't changed through weren't changed hadn't changed since aren't changed since have changed/were changed since/for
11.2.	for them to take / catch / find / get / get to book them/ for them to them to book/booking to them with booking booking for them / to book them tickets booking them

Przykłady odpowiedzi niepoprawnych (0 pkt)	
11.3.	mind / mind if I'll / mind that I'll mind me / mind me when I mind if I will/ would mind to let me mind to mind when I mind if I could have a mind to / mind me (to) borrow mind letting me to not mind if I mind that I

Uwagi dotyczące oceniania prac zdających ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, w tym z dysleksją, z dysgrafią, z dysortografią*

W zadaniach otwartych sprawdzających znajomość środków językowych uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tych zadań nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

* Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.

Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 10. w pracach zdających, którym przyznano takie dostosowanie

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi
10.1.	colled
10.2.	atraction
10.3.	jumpin

Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 11. w pracach zdających, którym przyznano takie dostosowanie

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi
11.1.	hav not changed
11.2.	be dificult for
11.3.	-

Wypowiedź pisemna

Zadanie 12.

Właśnie wróciłeś(-aś) z wycieczki, na którą postanowiłeś(-aś) wybrać się w pojedynkę – bez towarzystwa. We wpisie na swoim blogu:

- poinformuj, dokąd się wybrałeś(-aś), i wyjaśnij, dlaczego zdecydowałeś(-aś) się pojechać w pojedynkę
- zrelacjonuj nieoczekiwane spotkanie, które miało miejsce w trakcie wycieczki
- opisz pamiątkę przywiezioną z wycieczki
- doradź czytelnikom bloga, o czym muszą pamiętać, gdy wybierają się na wycieczkę w pojedynkę.

Ogólne wymagania egzaminacyjne

- I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie tworzy [...] proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne [...].
- IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający [...] reaguje w formie prostego tekstu pisanego w typowych sytuacjach [...].
- V. Przetwarzanie wypowiedzi.
Zdający zmienia formę przekazu [...] pisemnego [...].

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne

- I. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- V.1) Zdający opisuje [...] przedmioty [...].
- V.2) Zdający opowiada o [...] doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości [...].
- VII.3) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.
- VII.5) Zdający wyraża i uzasadnia swoje upodobania, preferencje, intencje i pragnienia [...].
- VII.9) Zdający [...] udziela rady.
- VIII.3) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim.

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- treść
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów polecenia zdający się odniósł w swojej wypowiedzi, a następnie, ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 5 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu podpunktów zdający się odniósł?	Ile podpunktów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	5 pkt	4 pkt	3 pkt	2 pkt	2 pkt
3		3 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt
2			2 pkt	1 pkt	1 pkt
1				1 pkt	0 pkt
0					0 pkt

Przykładowo: za wypowiedź, w której zdający odniósł się do 2 podpunktów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

Uszczegółowienia dotyczące oceniania treści

- W ocenie treści egzaminator kieruje się:
 - nadrzędnymi zasadami dotyczącymi sposobu oceniania wypowiedzi podanymi w punktach 2–17 poniżej oraz ustaleniami przyjętymi w danej sesji egzaminacyjnej dla konkretnego zadania
 - w razie wątpliwości – rozważeniem następujących kwestii:
 - w jakim stopniu jako odbiorca czuje się poinformowany w zakresie kluczowego elementu podpunktu polecenia?
 - w jaki sposób zdający realizuje dany podpunkt, np. za pomocą ilu zdań i jakich, za pomocą ilu czasowników/określników, jak złożona jest wypowiedź, jak wiele szczegółów przekazuje?
- Należy uznać, że zdający **nie odniósł się** do danego podpunktu polecenia, jeśli
 - nie realizuje tego podpunktu lub
 - realizuje go w sposób niekomunikatywny.
- Należy uznać, że zdający **odniósł się** do danego podpunktu polecenia, jeśli
 - realizuje go w sposób komunikatywny, ale w minimalnym stopniu, np.
 - opisz pamiątkę przywiezioną z wycieczki**
I brought myself a wonderful T-shirt. (jedno odniesienie)
 - rozbudowuje minimalną realizację podpunktu o dodatkową, komunikatywną informację, np.
I brought a wonderful T-shirt with Big Ben on it. (dwa odniesienia)
- Należy uznać, że zdający **rozwinął** dany podpunkt polecenia, jeśli odniósł się do niego w sposób bardziej szczegółowy, tzn. w realizacji podpunktu można wyodrębnić:
 - przynajmniej trzy komunikatywne, minimalne odniesienia, np.
 - doradź czytelnikom bloga, o czym muszą pamiętać, gdy wybierają się na wycieczkę w pojedynkę**
You should take your phone, a map and some money.

- b. jedno lub dwa bardziej rozbudowane, komunikatywne odniesienia, np.
I think you should take a credit card to avoid problems with paying for hotels.
5. W przypadku podpunktów polecenia, które składają się z dwóch członów
- jeśli zdający w minimalnym stopniu nawiązał do jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu
 - jeśli zdający nawiązał do obydwu członów w minimalnym stopniu, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu
 - jeśli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu
 - jeśli zdający odniósł się do obydwu członów i przynajmniej jeden z nich przedstawił w sposób bardziej szczegółowy, należy uznać, że rozwinął wypowiedź.
6. Wyrażenia takie jak np. *take photos, walking tour, peace and quiet, mobile phone* traktowane są jako jedno odniesienie się do podpunktu polecenia.
7. Realizacja podpunktu polecenia za pomocą synonimicznych wyrazów/wyrażeń lub wzajemnie wykluczających się wyrazów/wyrażeń, lub za pomocą równorzędnych wyrazów/wyrażeń jest traktowana jako jedno odniesienie, np.
- zrelacjonuj nieoczekiwane spotkanie, które miało miejsce w trakcie wycieczki**
I was so happy and sad when I saw Gordon Ramsey.
8. Pospolite modyfikatory takie jak np. *very, a little, some, much, many* oraz zaimki nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia.
9. Nazwy własne nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia, chyba że w wyraźny sposób wnoszą dodatkowe informacje.
10. Realizację poszczególnych podpunktów polecenia ocenia się w całej wypowiedzi; odniesienia do tego samego podpunktu polecenia mogą wystąpić w różnych częściach pracy.
11. Ten sam fragment tekstu nie może być traktowany jako realizacja dwóch różnych podpunktów polecenia.
12. Jeśli zdający traktuje poszczególne podpunkty polecenia jak zadawane pytania i tworzy wypowiedź przez odpowiadanie na te pytania, nie dbając o precyzyjne przekazanie informacji wymaganych w każdym podpunkcie polecenia, prowadzi to do obniżenia punktacji za treść oraz może powodować obniżenie punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
13. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia w sposób niestandardowy, budzący wątpliwość, to wymagany jest w wypowiedzi element, który wskazuje, że informacja dotyczy danego podpunktu polecenia i jest logicznie uzasadniona.
14. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia, ale komunikacja jest znacznie zaburzona na skutek użycia niewłaściwej struktury leksykalno-gramatycznej, podpunkt rozwinięty traktowany jest jako podpunkt, do którego zdający tylko się odniósł, a podpunkt, do którego zdający się odniósł, jako niezrealizowany.
15. Dopuszcza się udzielenie przez zdającego wymijającej odpowiedzi, np. *Nie wiem, kiedy... / Nie wiem, co... / Nie wiem, dlaczego...*, jeśli odpowiedź taka spełnia warunki polecenia. Nie akceptuje się odpowiedzi nienaturalnych w danej sytuacji komunikacyjnej, np.
- doradź czytelnikom bloga, o czym muszą pamiętać gdy wybierają się na wycieczkę w pojedynkę**
I don't have any advice for you. („nie odniósł się”)
16. Jeżeli zdający realizuje kluczowy fragment wypowiedzi w języku polskim, uznaje się realizację podpunktu polecenia za niekomunikatywną, np.

- **zrelacjonuj nieoczekiwane spotkanie, które miało miejsce w trakcie wycieczki**
During the trip I saw a niedźwiedź and I didn't know what to do. („nie odniósł się”)

17. Jeżeli zdający używa języka polskiego we fragmencie wypowiedzi, który nie jest kluczowy do realizacji polecenia, fragment w języku polskim nie jest brany pod uwagę w ocenie treści, np.

- **opisz pamiątkę przywiezioną z wycieczki**
I brought myself a beautiful mug with a smile na nim. („odniósł się”)

Zadanie 12.

Właśnie wróciłeś(-aś) z wycieczki, na którą postanowiłeś(-aś) wybrać się w pojedynkę – bez towarzystwa. We wpisie na swoim blogu:

- poinformuj, dokąd się wybrałeś(-aś), i wyjaśnij, dlaczego zdecydowałeś(-aś) się pojechać w pojedynkę
- zrelacjonuj nieoczekiwane spotkanie, które miało miejsce w trakcie wycieczki
- opisz pamiątkę przywiezioną z wycieczki
- doradź czytelnikom bloga, o czym muszą pamiętać, gdy wybierają się na wycieczkę w pojedynkę.

Hi everyone!

I'm back from my trip. I went on it all by myself.

- poinformuj, dokąd się wybrałeś(-aś), i wyjaśnij, dlaczego zdecydowałeś(-aś) się pojechać w pojedynkę – bez towarzystwa

VII.3) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

VII.5) Zdający wyraża i uzasadnia swoje upodobania, preferencje, intencje i pragnienia [...].

Ten podpunkt polecenia jest **dwuczłonowy**. Aby odpowiedź zdającego mogła być uznana za rozwiniętą, wymagane jest odniesienie się do jego obydwu członów (poinformowanie, gdzie się wybrał na wycieczkę **oraz** co go skłoniło do samotnej wyprawy) i zrealizowanie jednego z nich w sposób bardziej szczegółowy, np. *I went to the mountains. I did it because I wanted to feel independent and make new friends.* („odniósł się i rozwinął”)

Jeżeli zdający w minimalnym stopniu nawiązał **tylko** do jednego członu, tj.:

- poinformował, gdzie się wybrał na wycieczkę, np. *I went to Italy.* (nawiązanie do pierwszego członu, drugi niezrealizowany) ALBO
- napisał, co go skłoniło do samotnej wyprawy, np. *My parents encouraged me to travel on my own.* (nawiązanie do drugiego członu, pierwszy niezrealizowany), wówczas uznaje się, że odniósł się do tego podpunktu polecenia.

Jeżeli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, np.

- *I went to Brighton. It is situated in the south of England.* (rozbudowana informacja dokąd się wybrał, ale brak wyjaśnienia, dlaczego zdecydował się pojechać w pojedynkę);
- *I went alone because I wanted to travel like my grandfather and develop survival skills and character.* (rozbudowane wyjaśnienie dlaczego zdający zdecydował się pojechać na wycieczkę w pojedynkę, ale brak informacji dokąd się wybrał), wówczas uznaje się, że odniósł się do tego podpunktu polecenia.

Jako realizacja pierwszego członu polecenia – czyli poinformowanie, dokąd zdający wybrał się na wycieczkę – **nie jest wymagane** wskazanie konkretnego miejsca; akceptowany jest opis miejsca, do którego zdający się wybrał, bez wskazania nazwy, np. *I went to a seaside town.* (odniósł się)

Realizując pierwszy człon polecenia zdający może wskazać konkretną miejscowość, kraj lub region, do którego się wybrał. Akceptowane jest podanie nazwy miejscowości, kraju lub regionu, np. *I went to Paris.* (odniósł się); *I decided to sightsee in the region of Costa del Sol in Spain.* (odniósł się)

Nazwy miejscowości, krajów lub regionów, użyte w języku innym niż język egzaminu, **są akceptowane** jako realizacja tego podpunktu polecenia, np. *I went to Bieszczady/Zakopane.* (odniósł się)

Wymagane jest użycie **czasu przeszłego**. Jeżeli zdający realizuje pierwszy człon tego podpunktu polecenia używając czasu teraźniejszego, to taka realizacja tego członu **nie jest akceptowana**, np. *I go to Greece.* (nie odniósł się) **ALE** *I go to Greece and spent there two weeks.* (odniósł się)

Wskazując powód wybrania się na wycieczkę w pojedynkę – bez towarzystwa, zdający może odnieść się do, np.

- swojej osobowości / indywidualnych potrzeb, np. *I decided to do it because I wanted to improve my mental health.* (odniósł się); *Whenever travelling alone, I feel more relaxed.* (odniósł się); *I wanted to see places I hadn't been to before.* (odniósł się)
- korzyści wynikających z podróżowania bez znajomych/członków rodziny, np. *While travelling alone, I have the chance to do only what I feel like doing each day.* (odniósł się); *When I'm on my own, I spend as much money as I want and on what I want to spend.* (odniósł się); *I decide for myself, for example, what restaurant I will have dinner in.* (odniósł się)
- okoliczności, osób, wydarzeń, które miały wpływ na jego decyzję o podróżowaniu w pojedynkę, np. *I couldn't find anyone to go on this trip with me.* (odniósł się); *I read a blog about travelling alone and I decided to try it.* (odniósł się)

Akceptowana jest taka realizacja drugiego członu tego podpunktu polecenia, w której zdający **NIE** używa zwrotów i wyrażeń, informujących, że podany powód dotyczy wycieczki **w pojedynkę – bez towarzystwa**.

Spójniki *so, because* nie są wymagane, gdy z kontekstu wypowiedzi wynika powód wybrania się na wycieczkę w pojedynkę, np. *I wanted to spend each day any way I liked without having to follow the decisions of my parents.* (odniósł się); *I went to Greece. It has been a dream of mine since childhood and finally I wanted to make it happen.* (odniósł się i rozwinął)

Samo poinformowanie, że zdający podróżował w pojedynkę **nie jest traktowane** jako realizacja drugiego członu polecenia, np. *I went there alone.* (nie odniósł się)

Akceptowana jest samotna wycieczka w ramach grupowego wyjazdu z biurem podróży **pod warunkiem**, że z pracy nie wynika, że była to wycieczka w towarzystwie znajomych, przyjaciół czy rodziny.

Akceptowane jest podanie powodu wyjazdu na wycieczkę w pojedynkę **w czasie teraźniejszym**, np. *Travelling alone always calms me down.*

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający pisze o wyjeździe na wycieczkę w towarzystwie osoby, którą zna, np. *I decided to go to Spain with my friend and we spent lovely time there.*

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
During the whole trip nobody accompanied me.	My mother advised me to choose a solo trip around Turkey.	I spent one month in France, because I wanted to test my language skills and see how it is to be alone.
I enjoy travelling with my parents.	I wanted to meet more people and gain more confidence.	I decided to go to Italy for some time. I just wanted to feel the Italian atmosphere and get to know its history.

Każda inna odpowiedź, nieprzewidziana w odpowiedziach przykładowych, poprawna merytorycznie, komunikatywna językowo i zgodna z poleceniem, musi zostać oceniona pozytywnie przez egzaminatora.

• zrelacjonuj nieoczekiwane spotkanie, które miało miejsce w trakcie wycieczki

V.2) Zdający opowiada o [...] doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości [...].

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający **odnosi się** do nieoczekiwanego spotkania z jakąkolwiek osobą, które miało miejsce w trakcie wycieczki, np. *I met/saw a famous singer.* (odniósł się)

Nieoczekiwane spotkanie może dotyczyć pojedynczej osoby i/lub grupy osób.

Jako odniesienie się do tego podpunktu polecenia akceptowane jest także:

- przypadkowe spotkanie/zobaczenie jakiegoś zwierzęcia, np. *One day when I was walking in the forest, I saw a big bear looking at me.* (odniósł się i rozwinął)
- opisanie wydarzenia z udziałem osób/zwierząt, którego zdający był świadkiem / które zaobserwował w trakcie wycieczki, np. *While having a rest on the beach, I saw a group of people getting ready for scuba diving.* (odniósł się i rozwinął)

Samo poinformowanie, że (w trakcie podróży w pojedynkę) miało miejsce niespodziewane spotkanie, **nie jest traktowane** jako realizacja tego podpunktu polecenia oraz nie jest elementem rozwijającym, np. *During one of my trips, there was an unexpected meeting.* (nie odniósł się).

Jako **element rozwijający** ten podpunkt polecenia akceptuje się:

- okoliczności przypadkowego spotkania, które miało miejsce w trakcie wycieczki w pojedynkę
- zalety/korzyści uzyskane dzięki temu spotkaniu
- opinie/wrażenia/reakcje dotyczące spotkania
- opis osoby, którą zdający spotkał/zobaczył
- fakty dotyczące miejsca, w którym doszło do spotkania

pod warunkiem, że zdający realizuje kluczowy element tego podpunktu polecenia, czyli wskazuje, kogo lub co nieoczekiwanie spotkał w trakcie wycieczki, np. *I was so excited when I went to the restaurant and met a famous chef.* (odniósł się i rozwinął); *After the first night spent in a holiday cottage, I opened the window and to my surprise I saw a bear sleeping in front of the house.* (odniósł się i rozwinął); **ALE** *After the first night spent in*

a holiday cottage, I opened the window and saw a forest. The view was very scary for me. (nie odniósł się);

Wymagane jest użycie **czasu przeszłego**. Jeżeli zdający realizuje ten podpunkt polecenia używając czasu teraźniejszego, to taka realizacja tego podpunktu polecenia kwalifikowana jest na poziom niższy, np. *I see my favourite actor. I talk to him and we take a selfie.*

(R->O) **ALE** *I went to the park and I see my friends. I was very happy.* (odniósł się i rozwinął)

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający

– stwierdza, że nie było żadnego przypadkowego spotkania, np. *During the whole trip I didn't meet anybody.*

– opowiada o przebiegu spotkania, które miało miejsce w trakcie wycieczki w pojedynkę, ale nie było to spotkanie przypadkowe tylko zaplanowane, np. *While planning the trip I promised my uncle to meet him and I did it. I spent with him the whole night; I planned to meet my old friend Jack in Finland at the bar.*

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
I like meeting new people.	I went to see a waterfall and there I met one of my classmates.	When I was taking pictures at a party on the beach, I saw my cousin who was dancing with his friends. I went to him and said "Hello".
I arranged a meeting with my friend.	While I was in the park, I noticed an owl.	In Venice when I took a gondola, I saw Beyoncé taking the next one.

Każda inna odpowiedź, nieprzewidziana w odpowiedziach przykładowych, poprawna merytorycznie, komunikatywna językowo i zgodna z poleceniem, musi zostać oceniona pozytywnie przez egzaminatora.

• **opisz pamiątkę przywiezioną z wycieczki**

V.1) Zdający opisuje [...] przedmioty [...].

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający opisuje pamiątkę przywiezioną z wycieczki, na którą wybrał się w pojedynkę.

Samo wskazanie, co jest przywiezioną pamiątką, nie jest traktowane jako realizacja tego podpunktu polecenia oraz nie jest elementem rozwijającym, np. *I bought a souvenir. It's a mug.* (nie odniósł się); **ALE** *I bought a souvenir. It's a blue mug.* (odniósł się)

Nie jest wymagane użycie słowa „pamiątka”. Zdający może opisać konkretną rzecz, którą przywiózł z wycieczki.

Opis pamiątki może odnosić się do takich cech jak, np.

- wygląd (rozmiar, kształt, kolor, materiał itp.), np. *I bought myself a big magnet in the shape of a Venetian gondola.* (odniósł się i rozwinął); *I brought some stone sculptures in Greece.* (odniósł się)

- przeznaczenie (do czego służy), np. *I bought some grilling forks.* (odniósł się); *My best souvenirs are the selfies I took in each place I visited. They are wonderful memories.* (odniósł się i rozwinął).

Akceptowane są również komunikatywne odpowiedzi, w których zdający np.

- porównuje przywiezioną pamiątkę z innymi przedmiotami, np. *The T-shirt I brought back from America as a souvenir is much more colourful than those from other countries.* (odniósł się i rozwinął)
- wyraża swoje własne zdanie i/lub opinie innych osób na temat przywiezionej pamiątki, np. *I bought a beautiful souvenir. It's an African mask.* (odniósł się); *I bought a picture. It's great.* (odniósł się)
- traktuje jako pamiątkę wspomnienia/doświadczenia z wyjazdu, np. *I brought wonderful memories.* (odniósł się).

Jeżeli zdający skupia się wyłącznie na jednej z cech, np. odnosi się tylko do kolorystyki przywiezionej pamiątki, to taka realizacja tego podpunktu polecenia jest kwalifikowana maksymalnie na poziomie „odniósł się”, np. *The socks I bought are blue, white and red.* (odniósł się)

Użycie liczebników i/lub innych wyrażań określających ilość/liczbę nie jest uznawane za kolejne odniesienie do tego punktu polecenia, np. *I bought 2 pairs of sports sneakers.* (odniósł się)

Jeżeli zdający:

- informuje o okolicznościach nabycia pamiątki, dla kogo ją kupił, co się dzieje z pamiątką, np. gdzie pamiątka się znajduje, komu ją przekazał po powrocie z wycieczki,
 - pisze o wspomnieniach związanych z pamiątką,
- to taka realizacja tego podpunktu polecenia traktowana jest jako element rozwijający pod warunkiem, że zdający realizuje kluczowy element tego polecenia, czyli opisuje pamiątkę, np. *In the desert I took an amazing photo and now it's on the wall in my living room,* (odniósł się i rozwinął), **ALE** *I have a seashell which reminds me of my holidays in Greece.* (nie odniósł się)

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
I don't remember what I bought.	I bought a picture of the church in Rome.	I took a picture of the church in Rome and put it on the wall in my room.
I brought two souvenirs.	I brought a cap with the British flag.	I bought a very interesting book about the Alps. It will remind me of my first solo trip.

Każda inna odpowiedź, nieprzewidziana w odpowiedziach przykładowych, poprawna merytorycznie, komunikatywna językowo i zgodna z poleceniem, musi zostać oceniona pozytywnie przez egzaminatora.

- **doradź czytelnikom bloga, o czym muszą pamiętać, wybierając się na samotną wycieczkę.**

VII.9) Zdający [...] udziela rady.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający przekazuje przynajmniej jedną radę/wskazówkę dotyczącą wyjazdu na wycieczkę w pojedynkę – bez towarzystwa.

Rady/wskazówki udzielone przez zdającego mogą dotyczyć, np.

- planów/przygotowań do wycieczki w pojedynkę, np. *Try not to take too many things. Remember you will have to carry your luggage.* (odniósł się); *I recommend starting your solo travel with the big cities. Small towns and villages can be more challenging for beginners.* (odniósł się i rozwinął); *I advise you to book hostels. In my opinion, they are the best accommodation for solo travellers.* (odniósł się)
- dokumentów, pieniędzy itp., np. *If you are planning a lonely trip abroad, make sure you have an up-to-date passport and check whether you need visa or not.* (odniósł się i rozwinął); *To avoid problems be sure to have extra money.* (odniósł się)
- technologii, elektroniki, np. *My advice for people who would like to travel solo is: always have your phone with you. It helps to check weather forecast or words/phrases in a foreign language.* (odniósł się i rozwinął); *Remember to download all the maps you may need while travelling.* (odniósł się)
- bezpieczeństwa podczas wyjazdu, np. *One of the top tips for travelling alone is to carry a first-aid box.* (odniósł się); *Share your travel places with your family or friends and stay connected with them during solo travels.* (odniósł się i rozwinął); *Avoid night travels as it can be dangerous.* (odniósł się).

Z pracy musi jasno wynikać, że przekazana informacja jest **radą/wskazówką** dla osób wybierających się na wycieczkę. Jeżeli zdający informuje, co on stosuje, jak się zachowuje wybierając się na wycieczkę w pojedynkę i/lub będąc na takiej wycieczce, a w pracy nie wskazuje na to, że jest to rada/wskazówka, to taka realizacja tego podpunktu polecenia **nie jest akceptowana**, np. *For each of my solo trips I never plan too much.* (nie odniósł się) **ALE** *For each of my solo trips I never plan too much. I think you should do the same.* (odniósł się)

Nie jest wymagane poinformowanie, że wskazana rada dotyczy wycieczki w pojedynkę, np. *Read reviews when booking your accommodation. I You must be insured before travelling abroad.* (odniósł się)

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie przekazuje żadnej rady dotyczącej wybierania się na wycieczkę w pojedynkę lub doradza czytelnikom bloga, żeby nigdy nie wybierali się na wycieczki w pojedynkę, np. *Never travel on your own. I suggest travelling with your best friends.*

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
You can visit any country in the world.	One of my tips is to start planning your solo trip in advance.	Before you leave, learn to chat with strangers. Starting such conversations can be a challenge especially when you are an introvert like I am.

If you want to travel alone, you have to remember some things.	During alone travels be careful when you meet other people.	If you are going to travel alone always have a map, some knowledge about the place you are going to and a power bank to charge your phone.
--	---	--

Każda inna odpowiedź, nieprzewidziana w odpowiedziach przykładowych, poprawna merytorycznie, komunikatywna językowo i zgodna z poleceniem, musi zostać oceniona pozytywnie przez egzaminatora.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności i logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna, funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniem lub akapitami i nie zawiera fragmentów, które są sprzeczne z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania.

2 pkt	Wypowiedź jest w całości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu LUB w wypowiedzi występują sporadyczne usterki w spójności i/lub logice.
1 pkt	Wypowiedź zawiera dość liczne usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań i/lub całego tekstu.
0 pkt	Wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z fragmentów trudnych do powiązania w całość.

Jeśli w pracy występuje dłuższy fragment tekstu (np. 1–2 zdania), który jest niejasny/niekomunikatywny, przyznaje się 1 punkt. Jeśli takich fragmentów jest więcej lub są one dłuższe, przyznaje się 0 punktów.

Dodatkowe uwagi dotyczące oceniania spójności i logiki wypowiedzi

- Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
 - braku połączenia wypowiedzi piszącego z podanym początkiem, np.
Hi everyone!
I'm back from my trip. I went on it all by myself. Dear friends, How are you?
 - braku połączenia między częściami tekstu, np. odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
 - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych (przeskakiwania z jednego czasu gramatycznego na inny)
 - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują zakłócenie komunikacji, np. sprawiają, że odbiorca gubi się, czytając tekst
 - przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu tłumaczącego taką właśnie realizację danego podpunktu).
- Zdający nie musi realizować podpunktów polecenia w kolejności, w jakiej są wymienione w zadaniu. Sama zmiana kolejności nie może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
- Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
- Brak powiązania między rozwinięciem napisanym przez zdającego a zdaniem wprowadzającym i/lub kończącym podanym w arkuszu może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
- Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
- Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.
- Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
- Wyrazy napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
- Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/ niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie środków leksykalnych oraz struktur gramatycznych użytych w wypowiedzi.

3 pkt	szeroki zakres środków językowych; liczne precyzyjne sformułowania
2 pkt	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
1 pkt	ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości
0 pkt	bardzo ograniczony zakres środków językowych; wyłącznie najprostsze środki językowe ALBO zakres środków językowych uniemożliwiający zdającemu zrealizowanie polecenia

Praca może otrzymać liczbę punktów wskazaną w tabeli, jeśli spełnia wszystkie wymogi określone dla danej kategorii punktowej. Jeśli spełnia je tylko częściowo, jest kwalifikowana na poziom niższy, np. praca, która charakteryzuje się szerokim zakresem leksyki, ale zadowalającym zakresem struktur gramatycznych, otrzymuje 2 punkty.

Pod pojęciem „szeroki zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B1 (lub wyższym), które umożliwiają zdającemu swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „zadowalający zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B1, które umożliwiają zdającemu w miarę swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się mało zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne, często poniżej poziomu B1, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały głównie proste środki językowe.

Pod pojęciem „bardzo ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne znacznie poniżej poziomu B1, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały jedynie najprostsze środki językowe.

Pod pojęciem „precyzyjne sformułowania” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *good, nice, interesting*, stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej (np. *heavy traffic* zamiast *many cars on the road*; *There is a book on the table.* zamiast *On the table is a book.*).

Do zakresu środków językowych zalicza się środki leksykalne oraz struktury gramatyczne użyte poprawnie lub z drobnymi błędami, np. ortograficznymi, pod warunkiem że zdający

stosuje te struktury odpowiednio do sytuacji komunikacyjnej, a kontekst, w którym ich użyto, jest jasny i zrozumiały dla odbiorcy, np. *The book was written in the 19th century.*

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 pkt	<ul style="list-style-type: none">• brak błędów• nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację
1 pkt	<ul style="list-style-type: none">• liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację• bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji
0 pkt	<ul style="list-style-type: none">• liczne błędy często zakłócające komunikację• bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Oznaczanie błędów w wypowiedziach pisemnych

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego, stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

RODZAJ BŁĘDU	SPOSÓB OZNACZENIA	PRZYKŁAD
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	Marek <u>lubić</u> czekoladę.
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	Marek √ czekoladę.
błąd ortograficzny	otoczenie wyrazu kołem	Słońce (gżeje).
błąd językowy i ortograficzny w jednym wyrazie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	Słońce (gzać) w lecie.
błędy w spójności / logice	podkreślenie linią falistą	Założyłem kurtkę <u>bo było gorąco</u> .

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane podkreśleniem wyrazu linią prostą.

Nie oznacza się błędów interpunkcyjnych.

Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczone „pionową falą” na marginesie.

Uwagi dodatkowe

- Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
 - nieczytelna LUB
 - całkowicie niezgodna z poleceniem LUB
 - niekomunikatywna dla odbiorcy LUB
 - odtworzona z podręcznika lub innego źródła (nie jest wówczas uznawana za wypowiedź sformułowaną przez zdającego).
- Praca napisana niesamodzielnie, np. zawierająca fragmenty odtworzone z podręcznika lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane z arkusza egzaminacyjnego lub od innego zdającego, jest powodem do unieważnienia części pisemnej egzaminu z języka obcego. W przypadku stwierdzenia podczas przeprowadzania egzaminu lub podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej niesamodzielnego rozwiązywania przez zdającego zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, unieważnia zdającemu część pisemną egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.
- Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub fragmenty całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające

spójność i logikę tekstu, są one otaczane kołem i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli wypowiedź zawiera **60** wyrazów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów. W takich pracach oznacza się błędy.
6. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie. W takich pracach oznacza się błędy.
7. W ocenie poprawności środków językowych nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych w wypowiedziach zdających, którym przyznano takie dostosowanie warunków przeprowadzania egzaminu, zgodnie z *Komunikatem dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego* w danym roku szkolnym. Takie błędy nie są oznaczane w pracy zdającego. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracach zdających z dysleksją, z dysgrafią i z dysortografią to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności środków językowych. Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także w ocenie prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.
8. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułów pod warunkiem, że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *film, band*, np. *film „M jak miłość”*, *„Świat Dysku” magazine*.
Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *I read Nowe Horyzonty*. – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.
9. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za zakres środków językowych oraz za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.
10. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli wyraz *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
11. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia wyrazów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są wyrazy oddzielone spacją, np. *at home* (2 wyrazy), *for a change* (3 wyrazy), 1789 (1 wyraz), 10.01.2020 (1 wyraz), 10 September (2 wyrazy)
2. Jako jeden wyraz liczone są
 - formy skrócone (*don't, can't, isn't, haven't* itd.)
 - wyrazy łączone dywizem, np. *well-built, twenty-four*,
 - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS/sms*,
 - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu,
3. Cyfry rzymskie traktuje się jak pozostałe cyfry i liczby.
4. Podpis XYZ nie jest uwzględniany w liczbie wyrazów.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie wyrazów symboli graficznych używanych w internecie (np. „buźki”).
6. Bierze się pod uwagę wyrazy w języku innym niż język egzaminu, np. *I read Nowe Horyzonty* – 4 wyrazy.